

LIETUVOS RESPUBLIKOS

AUDITO

ĮSTATYMAS

1999 m. birželio 15 d. Nr. VIII-1227

Vilnius

Nauja įstatymo redakcija nuo 2004 m. gegužės 1 d.:

Nr. [IX-2105](#), 2004-04-08, Žin., 2004, Nr. 63-2242 (2004-04-28)

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas reglamentuoja audito atlikimą, atestuoto auditoriaus vardo suteikimo tvarką, audito įmonių, atestuotų auditorių ir auditoriaus padėjėjų profesinę veiklą bei jos priežiūrą, Auditorių rūmų steigimą, veiklą ir valdymą.

2. Kiti įstatymai audito įmonėms, atestuotiesiems auditoriams ir auditoriaus padėjėjams taikomi tiek, kiek jų veiklos nereglamentuoja šis Įstatymas.

3. Šio Įstatymo nuostatos yra suderintos su šio Įstatymo priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Atestuotas auditorius** (toliau – **auditorius**) – asmuo, kuris atitinka šio Įstatymo nustatytus reikalavimus, turi auditoriaus pažymėjimą (toliau – pažymėjimas) ir yra Auditorių rūmų narys.

2. **Audito ataskaita** – įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka kartu su auditoriaus išvada pateikiamas dokumentas, kuriame auditorius nurodo papildomą informaciją apie audito rezultatus. Audito ataskaitos reikalavimus nustato Auditorių rūmai.

3. **Audito įmonė** – įstatymų nustatyta tvarka įsteigta ir į Lietuvos Respublikos audito įmonių sąrašą (toliau – audito įmonių sąrašas) įrašyta įmonė.

4. **Audito tinklas** – sistema, kuriai priklauso audito įmonė bei su ja susijusios įmonės ir kurioje naudojamas tas pats prekės ženklas arba kurioje dalijamasi profesiniais ištekliais.

5. **Auditoriaus išvada** – dokumentas, kurį audito įmonės vardu pasirašo audito įmonės vadovas bei auditorius ir kuriame auditorius, be kitų nuostatų, pareiškia savo nuomonę apie įmonės finansinę atskaitomybę arba apie įmonių grupės konsoliduotą finansinę atskaitomybę.

6. **Auditoriaus padėjėjas** – atitinkantis šio Įstatymo reikalavimus ir į auditoriaus padėjėjų sąrašą įrašytas fizinis asmuo.

7. **Auditorių profesinės etikos kodeksas** – Auditorių rūmų narių susirinkimo patvirtintas dokumentas, nustatantis auditorių profesinio elgesio normas ir privalomas visiems auditoriams.

8. **Auditorių rūmai** – viešasis juridinis asmuo, vienijantis visus auditorius ir įgyvendinantis auditorių savivaldą.

9. **Auditorius kontrolierius** – Audito kokybės kontrolės komiteto paskirtas auditorius atlikti auditorių ir audito įmonių veiklos kokybės patikrinimus.

10. **Audituojama įmonė** – įmonė, įstaiga ar organizacija, kurios finansinė atskaitomybė yra tikrinama, arba įmonių grupė, kurios konsoliduota finansinė atskaitomybė yra tikrinama.

11. **Darbo dokumentai** – visa medžiaga, kurią auditorius parengia, surenka arba gauna audito planui sudaryti, auditui atlikti ir auditoriaus nuomonei pagrįsti. Darbo dokumentai gali būti įvairių formų: rašytiniai, užfiksuoti filmo juostoje ar saugomi naudojantis elektronine įranga ir kitokiomis priemonėmis.

12. **Europos Sąjungos valstybė narė** – Lietuvos Respublika arba bet kuri kita valstybė Europos Sąjungos narė. Šiame Įstatyme sąvoka „Europos Sąjungos valstybė narė“ apima ir Europos ekonominės erdvės valstybes.

13. **Finansinės atskaitomybės auditas** (toliau – **auditas**) – nepriklausomas įmonės, įstaigos ar organizacijos (toliau – įmonė) finansinės atskaitomybės arba įmonių grupės konsoliduotos finansinės atskaitomybės patikrinimas ir išvados pateikimas. Išvadoje nurodoma, ar finansinė atskaitomybė arba konsoliduota finansinė atskaitomybė visais reikšmingais atžvilgiais tikrai ir teisingai parodo įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus, ar finansinė atskaitomybė arba konsoliduota finansinė atskaitomybė parengta pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinės atskaitomybės sudarymą, taip pat kitus teisės aktus.

14. **Kitos paslaugos** – visa teisėta audito įmonės veikla, išskyrus audito atlikimą.

15. **Klientas** – įmonė, įstaiga ar organizacija, kurios finansinė atskaitomybė yra tikrinama, arba įmonių grupė, kurios konsoliduota finansinė atskaitomybė yra tikrinama ir (arba) kuriai teikiamos kitos paslaugos.

16. **Nacionaliniai audito standartai (NAS)** – Auditorių rūmų narių susirinkimo patvirtinta nuostatų, taisyklių ir nurodymų, reglamentuojančių audito atlikimo ir kitų paslaugų teikimo tvarką, visuma. Šiais standartais privalo vadovautis auditoriai atlikdami auditą ar teikdami kitas paslaugas.

17. **Priežiūros institucijos** – Lietuvos bankas, Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija, Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija.

18. **Susijusi įmonė** – kiekviena įmonė, kurią su audito įmone sieja bendri dalyviai (dalyvavimas), kontrolė ar vadovai, nesvarbu, kokia jos teisinė forma.

19. **Tarptautiniai audito standartai (TSA)** – Tarptautinės apskaitininkų federacijos Tarptautinės audito ir užtikrinimo standartų valdybos parengti ir patvirtinti Tarptautiniai audito standartai ir su jais susiję Tarptautiniai audito praktiniai nurodymai.

20. **Užsakovas** – juridinis arba fizinis asmuo, sudarantis sutartį dėl audito atlikimo.

21. **Visuomenės intereso įmonės** – įmonės, kurioms skiriamas didelis visuomenės dėmesys dėl jų veiklos masto, klientų, dalyvių ar darbuotojų skaičiaus arba dėl veiklos pobūdžio (kredito įstaigos, finansų maklerio įmonės, draudimo įmonės, valdymo įmonės, investicinės kintamojo kapitalo bendrovės, bendrovės, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamose rinkose).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

3 straipsnis. Audito tikslai

Audito tikslai yra:

1) įvertinti, ar įmonės finansinė atskaitomybė (įmonių grupės konsoliduota finansinė atskaitomybė) visais reikšmingais atžvilgiais tikrai ir teisingai parodo finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus;

2) įvertinti, ar įmonės finansinė atskaitomybė (įmonių grupės konsoliduota finansinė atskaitomybė) parengta pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinės atskaitomybės sudarymą, taip pat kitus teisės aktus;

3) įvertinti, ar įmonės valdybos (vadovo) parengtoje veiklos ataskaitoje (jeigu pagal teisės aktų reikalavimus ji rengiama) pateikti duomenys atitinka finansinės atskaitomybės duomenis.

4 straipsnis. Auditorių veiklos principai

Auditorių veiklos pagrindiniai principai yra:

1) nepriklausomumas. Auditorius gali atlikti auditą tik būdamas nepriklausomas nuo užsakovo, kliento ir audituojamos įmonės;

2) sąžiningumas ir objektyvumas. Auditorius neturi tyčia iškraipyti faktų ir jo nuomonė neturi būti veikiami kitų nuomonių;

3) profesinė kompetencija. Auditorius turi turėti profesinių žinių ir įgūdžių, suteikiančių galimybę profesionaliai teikti paslaugas;

4) konfidencialumas. Auditorius privalo laikyti paslapyje kliento patikėtą informaciją ir jos neteikti tretiesiems asmenims;

5) atsakomybė visuomenei. Palaikant normalią verslo eigą, audito rezultatai gali būti naudojami kredito įstaigų, valstybės institucijų, darbdavių ir darbuotojų, investuotojų, verslo ir finansų

visuomenės ir kitų vartotojų, pasitikinčių auditorių objektyvumu ir sąžiningumu. Šis pasitikėjimas lemia atsakomybę visuomenei.

ANTRASIS SKIRSNIS

AUDITORIAUS VARDO SUTEIKIMAS

5 straipsnis. Auditoriaus vardo suteikimo sąlygos

Auditoriaus padėjėjui auditoriaus vardas suteikiamas jo prašymu, jeigu jis:

- 1) yra Lietuvos Respublikos pilietis arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis;
- 2) turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą;
- 3) atliko ne trumpesnę kaip 3 metų auditoriaus padėjėjo darbo praktiką audito įmonėje;
- 4) moka valstybinę kalbą;
- 5) yra nepriekaištingos reputacijos;
- 6) išlaikė kvalifikacinius auditoriaus egzaminus;
- 7) davė auditoriaus priesaiką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

6 straipsnis. Nepriekaištinga reputacija

Asmuo nelaikomas esąs nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis:

- 1) yra teistas už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, nesvarbu, ar teistumas išnykęs, ar ne, taip pat teistas už kitą nusikalstamą veiką, kol teistumas neišnykęs;
- 2) piktnaudžiauja narkotinėmis, toksinėmis, psichotropinėmis medžiagomis arba alkoholiu;
- 3) yra atleistas iš įmonės, įstaigos ar organizacijos vidaus auditoriaus, revizoriaus, buhalterio, finansininko, auditoriaus padėjėjo pareigų už profesinės ar tarnybinės veiklos pažeidimus arba atleistas iš valstybės tarnautojo pareigų pritaikius tarnybinę nuobaudą ar iš darbo už darbo pareigų pažeidimą ir nuo atleidimo nepraėjo 3 metai;
- 4) jam buvo panaikintas auditoriaus pažymėjimo galiojimas Auditorių garbės teismo sprendimu;
- 5) nesilaiko Auditorių profesinės etikos kodekso reikalavimų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

7 straipsnis. Auditoriaus vardo suteikimo tvarka

1. Auditoriaus padėjėjas, siekiantis auditoriaus vardo, Auditorių rūmams turi pateikti prašymą suteikti auditoriaus vardą. Prašyme turi būti nurodyti asmens duomenys (vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta, pilietybė), taip pat atsakyta į klausimą, ar nėra šiame Įstatyme nurodytų pagrindų, dėl kurių jam negalėtų būti suteiktas auditoriaus vardas.

2. Sprendimą dėl auditoriaus vardo suteikimo per 30 dienų nuo prašymo pateikimo priima Auditorių rūmai ir informuoja apie galimybę priimti auditoriaus priesaiką. Auditorių rūmai išsiunčia auditoriaus padėjėjui priimto sprendimo kopiją ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

3. Auditorių rūmai, spręsdami klausimą dėl auditoriaus vardo suteikimo, turi teisę pareikalauti dokumentų, įrodančių šio Įstatymo 5 ir 6 straipsniuose nurodytas aplinkybes.

4. Auditoriaus padėjėjui, davusiam auditoriaus priesaiką ir ją pasirašiusiam, suteikiamas auditoriaus vardas ir išduodamas auditoriaus pažymėjimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

8 straipsnis. Kvalifikaciniai auditoriaus egzaminai

1. Kvalifikacinius auditoriaus egzaminus ir žinių patikrinimo egzaminus (toliau – kvalifikaciniai auditoriaus egzaminai) rengia Auditorių rūmai.

2. Disciplinas, iš kurių laikomi kvalifikaciniai auditoriaus egzaminai, egzaminų laikymo taisyklės ir mokesčio už juos dydį Auditorių rūmų teikimu tvirtina finansų ministras.

3. Kvalifikacinių auditoriaus egzaminų metu patikrinamos teorinės žinios:

- 1) bendrosios apskaitos teorijos ir principų;
- 2) finansinės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės rengimą reglamentuojančių teisės aktų;

- 3) tarptautinių apskaitos standartų;
 - 4) finansų analizės;
 - 5) išlaidų ir valdymo apskaitos;
 - 6) vidaus audito;
 - 7) audito;
 - 8) auditą ir auditorių veiklą reglamentuojančių teisės aktų ir profesinių standartų;
 - 9) tarptautinių audito standartų.
4. Be šio straipsnio 3 dalyje išvardytų dalykų, kvalifikacinių auditoriaus egzaminų metu patikrinamos teorinės šių dalykų žinios tiek, kiek jie susiję su auditu:
- 1) įmonių teisės ir įmonių valdymo, bankroto procedūrų;
 - 2) mokesčių įstatymų;
 - 3) civilinės ir komercinės teisės;
 - 4) įstatymų, reglamentuojančių socialinį draudimą, ir Darbo kodekso;
 - 5) informacinių technologijų ir kompiuterinių sistemų;
 - 6) verslo, bendrosios ir finansų ekonomikos;
 - 7) matematikos ir statistikos;
 - 8) įmonių finansų valdymo pagrindinių principų.
5. Kvalifikacinių auditoriaus egzaminų metu patikrinami praktiniai įgūdžiai, reikalingi auditoriui.
6. Asmuo, neišlaikęs kvalifikacinių auditoriaus egzaminų, gali juos pakartotinai laikyti ne anksčiau kaip po 6 mėnesių. Egzaminų perlaikymo skaičius neribojamas.
7. Auditorių rūmai kvalifikacinius auditoriaus egzaminus rengia ne rečiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus.

9 straipsnis. Kvalifikacinių auditoriaus egzaminų komisija

1. Kvalifikacinių auditoriaus egzaminų komisiją (toliau – Egzaminų komisija) sudaro 7 nariai, vienas iš jų – komisijos pirmininkas. Egzaminų komisijos nariai turi būti teisės, mokesčių, apskaitos ar finansų specialistai. 4 narius, iš jų ir pirmininką, skiria Finansų ministerija, 3 auditorius Egzaminų komisijos nariais skiria Auditorių rūmų narių susirinkimas.
2. Egzaminų komisijos narys skiriamas 3 metams. Tie patys asmenys Egzaminų komisijos nariais gali būti skiriami ne ilgiau kaip 2 kadencijoms iš eilės. Kitai kadencijai Egzaminų komisijos narys skiriamas per 30 dienų nuo kadenciją baigusio komisijos nario kadencijos pabaigos. Pasibaigus Egzaminų komisijos nario kadencijai, jis toliau eina komisijos nario pareigas, iki paskiriamas komisijos narys kitai kadencijai. Egzaminų komisijos narį skyrusi institucija turi teisę jį atšaukti nesibaigus kadencijai, jeigu narys negali tinkamai eiti komisijos nario pareigų. Komisijos narys gali atsistatydinti nesibaigus kadencijai.
3. Egzaminų komisiją techniškai ir materialiai aptarnauja Auditorių rūmai.

10 straipsnis. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių auditorių pripažinimo tvarka

1. Asmenims, turintiems kitų Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotų institucijų suteiktą auditoriaus kvalifikaciją, pažymėjimas, patvirtinantis auditoriaus vardo suteikimą, išduodamas pateikus valstybės, kurioje šis asmuo verčiasi audito veikla, kompetentingos audito veiklos priežiūrą atliekančios institucijos (toliau – įgaliota institucija) dokumentus, įrodančius teisę atlikti auditą Europos Sąjungos valstybėje narėje ir tai, kad ši teisė nėra sustabdyta arba panaikinta, ir išlaikius žinių patikrinimo egzaminus. Šiuo atveju netaikomos šio Įstatymo 5 straipsnio 3 punkto nuostatos.
2. Žinių patikrinimo egzaminai nustatyta tvarka laikomi valstybine kalba iš disciplinų, nurodytų šio Įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje.
3. Asmenys, norintys laikyti žinių patikrinimo egzaminus, Auditorių rūmams pateikia:
 - 1) dokumentus, įrodančius teisę atlikti auditą Europos Sąjungos valstybėje narėje ir tai, kad ši teisė nėra sustabdyta arba panaikinta;
 - 2) įgaliotos institucijos pažymą apie Europos Sąjungos valstybėje narėje nustatytus kvalifikacinius reikalavimus auditoriams.
4. Asmenims, nepateikusiems šio straipsnio 3 dalyje nurodytų dokumentų, žinių patikrinimo egzaminų laikyti neleidžiama.

11 straipsnis. Auditoriaus priesaika

1. Asmenys, prieš gaudami pažymėjimą, prisiekia šiais žodžiais:

„Aš, (vardas, pavardė), prisiekiu laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų, dorai ir sąžiningai atlikti auditoriaus pareigas, būti objektyvus (-i) ir nepriklausomas (-a), saugoti profesines paslaptis, nuolat kelti profesinę kvalifikaciją, laikytis Auditorių profesinės etikos kodekso ir Auditorių rūmų statuto“.

2. Auditoriaus priesaiką priima Auditorių rūmų prezidentas.

3. Perskaitęs priesaikos tekstą, auditorius jį pasirašo. Priesaikos tekstas saugomas auditoriaus asmens byloje Auditorių rūmuose.

4. Asmenims, išlaikiusiems kvalifikacinius auditoriaus egzaminus, bet nepriesiekusiems, pažymėjimas išduodamas, jie negali tapti Auditorių rūmų nariais ir pradėti audito veiklos.

12 straipsnis. Pažymėjimų išdavimas

1. Asmenims, atitinkantiems šio Įstatymo 5 straipsnyje nustatytus reikalavimus, suteikiamas auditoriaus vardas ir išduodamas auditoriaus pažymėjimas.

2. Pažymėjimus išduoda Auditorių rūmai.

3. Pažymėjimų išdavimo tvarką nustato Auditorių rūmai.

13 straipsnis. Pažymėjimo išdavimo procedūros sustabdymas

Pažymėjimo išdavimo procedūra gali būti sustabdyta, jeigu asmuo, kuris pateikė prašymą suteikti auditoriaus vardą, yra įtariamas arba kaltinamas padaręs nusikalstamą veiką. Pažymėjimo išdavimas arba egzaminų laikymas sustabdomas iki ikiteisminio tyrimo nutraukimo arba baudžiamosios bylos pabaigos.

14 straipsnis. Pažymėjimo galiojimo sustabdymas

1. Auditorių rūmai sustabdo pažymėjimo galiojimą:

1) Auditorių garbės teismo sprendimu;

2) rašytiniu auditoriaus prašymu;

3) Auditorių rūmų prezidiumo sprendimu, jei auditorius yra įtariamas arba kaltinamas padaręs nusikalstamą veiką. Šiais atvejais auditoriaus pažymėjimo galiojimas sustabdomas, iki išnyks šio sustabdymo pagrindą lėmusios aplinkybės.

2. Auditoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymas panaikina auditoriaus teisę atlikti auditą, tačiau auditorius lieka Auditorių rūmų nariu ir jam galioja visos šio Įstatymo 30 straipsnyje nustatytos auditoriaus pareigos, išskyrus šio Įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą pareigą.

3. Auditorius, kurio pažymėjimo galiojimas sustabdytas, norėdamas pradėti audito veiklą, pasibaigus pažymėjimo galiojimo sustabdymo laikui privalo pateikti Auditorių rūmams šiuos dokumentus:

1) prašymą atnaujinti sustabdyto pažymėjimo galiojimą;

2) dokumentus, patvirtinančius kvalifikacijos kėlimą Auditorių rūmų nustatyta tvarka.

4. Sprendimą dėl pažymėjimo galiojimo atnaujinimo priima Auditorių rūmai.

15 straipsnis. Pažymėjimo galiojimo panaikinimas

1. Auditorių rūmai pažymėjimo galiojimą panaikina:

1) rašytiniu auditoriaus prašymu;

2) jeigu po pažymėjimo išdavimo paaiškėjo anksčiau buvę faktai, dėl kurių nebūtų išduotas auditoriaus pažymėjimas;

3) jeigu atsirado bent viena iš šio Įstatymo 6 straipsnyje nurodytų sąlygų;

4) Auditorių garbės teismo sprendimu;

5) auditorių pašalinus iš Auditorių rūmų narių;

6) auditoriui mirus.

2. Panaikinus pažymėjimo galiojimą šio straipsnio 1 dalies 3–6 punktuose nurodytais atvejais, asmuo negali pakartotinai laikyti kvalifikacinių auditoriaus egzaminų ir naujas pažymėjimas negali būti išduodamas.

16 straipsnis. Auditorių sąrašo tvarkymas ir skelbimas

1. Auditorių rūmai registruoja auditoriaus vardą gavusius asmenis auditorių sąrašė. Šis sąrašas nuolat atnaujinamas ir skelbiamas Auditorių rūmų interneto tinklalapyje.

2. Auditorių sąrašė turi būti pateikiami duomenys apie auditorių:

1) vardas, pavardė, registracijos numeris, auditoriaus pažymėjimo numeris;

2) audito įmonės, kurioje dirba auditorius arba kurios dalyvis jis yra, pavadinimas, buveinės adresas ir telefono numeriai.

3. Auditorius turi pranešti Auditorių rūmams apie šio straipsnio 2 dalyje pateikiamų duomenų pasikeitimus ne vėliau kaip per 10 dienų.

4. Auditorių sąrašo duomenis nedelsdami atnaujina Auditorių rūmai, gavę pranešimą apie duomenų pasikeitimą.

5. Panaikinus auditoriaus pažymėjimo galiojimą, auditorius išbraukiamas iš auditorių sąrašo.

TREČIASIS SKIRSNIS **AUDITO ĮMONĖS**

17 straipsnis. Audito įmonės

1. Audito įmonės gali būti šių teisinių formų:

- 1) individualios įmonės (toliau – IĮ);
- 2) tikrosios ūkinės bendrijos (toliau – TŪB);
- 3) komanditinės ūkinės bendrijos (toliau – KŪB);
- 4) uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – UAB).

2. Individualių audito įmonių savininkai turi būti auditoriai.

3. Ne mažiau kaip 3/4 audito TŪB ar KŪB tikrųjų narių turi būti auditoriai.

4. UAB akcininkais gali būti:

- 1) auditoriai;
- 2) audito įmonės;
- 3) kitų Europos Sąjungos valstybių narių audito įmonės;
- 4) kiti juridiniai ir fiziniai asmenys, nenurodyti šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose.

5. UAB akcininkams, nurodytiems šio straipsnio 4 dalies 1, 2 ir 3 punktuose, turi priklausyti ne mažiau kaip 3/4 visų akcijų, suteikiančių balsavimo teisę.

6. Audito įmonės vadovas turi būti auditorius arba asmuo, turintis kitų Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotų institucijų suteiktą auditoriaus kvalifikaciją.

7. Jeigu UAB yra sudaroma valdyba, 3/4 valdybos narių turi būti auditoriai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

18 straipsnis. Įmonių įrašymo į audito įmonių sąrašą tvarka

1. Įmonė gali pradėti audito veiklą tik po to, kai yra įrašyta į audito įmonių sąrašą. Į audito įmonių sąrašą įrašytai įmonei išduodamas pažymėjimas.

2. Audito įmonių sąrašą sudaro Auditorių rūmai. Į audito įmonių sąrašą įrašomos įmonės, atitinkančios šio Įstatymo 17, 19 ir 33 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

3. Kad įmonė būtų įrašyta į audito įmonių sąrašą, Auditorių rūmams pateikiami šie dokumentai:

1) prašymas, kuriame turi būti nurodyta įmonės pavadinimas, kodas, buveinė, telefonas, įmonės dalyvių vardai, pavardės, adresai korespondencijai, kiekvieno dalyvio balsavimo teisės, pažymėjimų, įrodančių auditoriaus vardo suteikimą, numeriai ir kita šio Įstatymo 21 straipsnyje numatyta informacija, reikalinga sudaryti audito įmonių sąrašui;

2) įmonės registravimo pažymėjimas ir jo kopija;

3) civilinės atsakomybės draudimo liudijimo (poliso) kopija;

4) įstatų arba kito steigimo dokumento, kuriame nurodyti įmonės veiklos tikslai, kopija.

4. Sprendimas įrašyti įmonę į audito įmonių sąrašą turi būti priimtas ne vėliau kaip per 30 dienų po visų dokumentų, nurodytų šio straipsnio 3 dalyje, įteikimo Auditorių rūmams.

5. Auditorių rūmai gali atsisakyti įrašyti įmonę į audito įmonių sąrašą, jeigu nepateikti šio straipsnio 3 dalyje nurodyti dokumentai arba įmonė neatitinka šio Įstatymo 17, 19 ir 33 straipsniuose nustatytų reikalavimų, arba jei įmonės vadovas ar dalyvis, kuris turi daugiau kaip 1/2 visų balsavimo teisių, yra auditorius, turintis galiojančią drausminę nuobaudą, arba jei įmonės vadovas ar dalyvis, turintis daugiau kaip 1/2 visų balsavimo teisių, yra auditorius, kurio vadovaujama ar kontroliuojama audito įmonė buvo išbraukta iš audito įmonių sąrašo Audito kokybės kontrolės komiteto sprendimu ir nuo šio išbraukimo praėjo mažiau kaip 3 metai.

6. Apie motyvuotą sprendimą įmonės neįrašyti į audito įmonių sąrašą Auditorių rūmai privalo per 30 dienų nuo dokumentų pateikimo dienos raštu pranešti įmonei.

7. Įmonę į audito įmonių sąrašą įrašo bei pažymėjimą išduoda Auditorių rūmai ir apie tai per 10 darbo dienų nuo įrašymo į audito įmonių sąrašą paskelbia oficialaus leidinio „Valstybės žinios“ priede „Informaciniai pranešimai“.

8. Audito įmonė laikoma įrašyta į audito įmonių sąrašą kitą dieną po audito įmonių sąrašo paskelbimo oficialaus leidinio „Valstybės žinios“ priede „Informaciniai pranešimai“.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

19 straipsnis. Audito įmonių civilinės atsakomybės draudimas

1. Audito įmonė, prieš pradėdama audito veiklą, privalo apdrausti savo civilinę atsakomybę bendrosios civilinės atsakomybės arba privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu.

2. Metinė minimali bendrosios civilinės atsakomybės draudimo suma turi būti ne mažesnė kaip 100 000 Lt. Bendrosios civilinės atsakomybės objektas yra audito įmonės civilinė atsakomybė už vykdant šio Įstatymo 33 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose numatytą veiklą užsakovui, klientams ir (arba) tretiesiems asmenims padarytą žalą. Draudimo sutartis sudaroma Draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

3. Audito įmonė, audituojanti visuomenės intereso įmones, privalo apdrausti civilinę atsakomybę privalomuoju draudimu. Draudimo sutartis sudaroma audito įmonių civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklių nustatyta tvarka. Šias taisykles nustato ir patvirtina Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija. Civilinės atsakomybės privalomojo draudimo objektas yra audito įmonės civilinė atsakomybė už vykdant šio Įstatymo 33 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose numatytą veiklą užsakovui, klientams ir (arba) tretiesiems asmenims padarytą žalą.

4. Metinė minimali civilinės atsakomybės privalomojo draudimo suma turi būti ne mažesnė kaip 100 000 Lt vienam draudimui įvykiui.

5. Civilinės atsakomybės draudimu audito įmonė privalo drausti visą audito veiklos laikotarpį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

20 straipsnis. Audito įmonių išbraukimas iš audito įmonių sąrašo

1. Audito įmonė išbraukiama iš audito įmonių sąrašo, jeigu:

1) pasikeitus UAB vadovui, valdybai arba dalyviams, įmonė nebeatitinka šio Įstatymo 17 straipsnio reikalavimų;

2) įmonė pateikė prašymą išbraukti ją iš audito įmonių sąrašo;

3) įmonė nepratęsė arba nesudarė naujos civilinės atsakomybės draudimo sutarties;

4) įmonė paskelbta bankrutuojančia arba likviduojama;

5) įmonė nepateikė Auditorių rūmams šio Įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 4 punkte ir 21 straipsnyje nurodytų duomenų arba pateikė melagingus duomenis;

6) įmonė užsiima veikla, nenurodyta šio Įstatymo 33 straipsnio 1 dalyje;

7) Audito kokybės kontrolės komiteto sprendimu.

2. Kad audito įmonė iš audito įmonių sąrašo yra išbraukta, Auditorių rūmai per 10 darbo dienų paskelbia oficialaus leidinio „Valstybės žinios“ priede „Informaciniai pranešimai“.

3. Audito įmonė laikoma išbraukta iš audito įmonių sąrašo kitą dieną po paskelbimo apie jos išbraukimą oficialaus leidinio „Valstybės žinios“ priede „Informaciniai pranešimai“.

4. Dėl 20 straipsnio 1 dalies 7 punkte nurodytos priežasties iš audito įmonių sąrašo išbraukta įmonė vėl į jį įrašoma ne anksčiau kaip po 3 metų nuo išbraukimo, jeigu pašalinamos priežastys, dėl kurių ji buvo išbraukta.

5. Pasikeitus audito įmonės dalyvių auditorių ir dalyvių ne auditorių santykiui dėl auditoriaus mirties, audito įmonės dalyviai per vienerius metus turi pakeisti įmonės dalyvių įtaką įmonės valdymui taip, kad ji atitiktų šio Įstatymo 17 straipsnio reikalavimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

21 straipsnis. Audito įmonių sąrašo tvarkymas ir skelbimas

1. Audito įmonių sąrašas viešai skelbiamas Auditorių rūmų interneto tinklalapyje.

2. Audito įmonių sąrašą turi būti pateikiami šie duomenys apie audito įmonę:

1) įmonės pavadinimas, buveinės adresas, kodas, audito įmonės pažymėjimo numeris;

- 2) telefono (arba fakso) numeriai, interneto tinklalapio adresas (jei jis yra) ir asmens ryšiams palaikyti duomenys;
 - 3) audito įmonės teisinė forma;
 - 4) auditorių, dirbančių audito įmonėje, vardai, pavardės ir auditoriaus pažymėjimų numeriai;
 - 5) savininkų (dalyvių) pavadinimai arba vardai, pavardės, darbo vietų ir buveinių adresai;
 - 6) vadovų ir valdymo organų narių vardai, pavardės ir adresai;
 - 7) jeigu audito įmonė priklauso audito tinklui, kitų audito įmonių – audito tinklo narių pavadinimai.
3. Audito įmonių sąrašo duomenis nedelsdami atnaujina Auditorių rūmai, gavę pranešimą apie jų pasikeitimą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS AUDITORIAUS PADĖJĖJAS

22 straipsnis. Auditoriaus padėjėjas

1. Auditoriaus padėjėjas rengiasi auditoriaus veiklai ir kartu su auditoriumi dalyvauja atliekant finansinės atskaitomybės arba konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditą.
2. Auditoriaus padėjėjas privalo:
 - 1) kartu su auditoriumi dalyvauti atliekant finansinės atskaitomybės arba konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditą bei vykdyti auditoriaus, praktikos vadovo, nurodymus, susijusius su audito atlikimu;
 - 2) atlikdamas auditą vadovautis įstatymais ir kitais teisės aktais, nacionaliniais arba tarptautiniais audito standartais, laikytis Auditorių profesinės etikos kodekso reikalavimų;
 - 3) sąžiningai atlikti savo pareigas;
 - 4) kasmet dalyvauti mokymo kursuose Auditorių rūmų prezidiumo nustatyta tvarka;
 - 5) saugoti praktikos atlikimo metu jam patikėtą informaciją;
 - 6) informuoti Auditorių rūmus apie savo praktikos nutraukimą, sustabdymą dėl ligos, trunkančios ilgiau kaip 6 mėnesius, motinystės (tėvystės) atostogų ar kitų priežasčių;
 - 7) informuoti Auditorių rūmus apie asmens duomenų, gyvenamosios vietos, darbovietės ir (ar) praktikos vadovo pasikeitimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

23 straipsnis. Auditoriaus padėjėjų sąrašas

1. Asmenys į auditoriaus padėjėjų sąrašą įrašomi Auditorių rūmų sprendimu. Asmuo gali būti įrašytas į auditoriaus padėjėjų sąrašą, jeigu jis:
 - 1) yra Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis;
 - 2) yra nepriekaištingos reputacijos pagal šio Įstatymo 6 straipsnį;
 - 3) dirba audito įmonėje ir jo praktikai vadovauti yra paskirtas auditorius šio Įstatymo 25 straipsnyje nustatyta tvarka.
2. Norintis būti įrašytas į auditoriaus padėjėjų sąrašą asmuo Auditorių rūmams pateikia:
 - 1) prašymą įrašyti į auditoriaus padėjėjų sąrašą. Šiame prašyme turi būti nurodyti pareiškėjo asmens duomenys (vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta, pilietybė), taip pat atsakyta į klausimą, ar nėra šiame Įstatyme nurodytų pagrindų, dėl kurių jis negalėtų būti įrašytas į auditoriaus padėjėjų sąrašą;
 - 2) dokumentus, įrodančius, kad jis atitinka šio Įstatymo reikalavimus, taikomus įrašant į auditoriaus padėjėjų sąrašą;
 - 3) susitarimą su auditoriumi dėl jo sutikimo būti praktikos vadovu ir dėl praktikos atlikimo sąlygų bei darbo sutarties kopiją.
3. Sprendimą dėl asmens įrašymo į auditoriaus padėjėjų sąrašą Auditorių rūmai priima ne vėliau kaip per 45 dienas nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų gavimo dienos. Auditorių rūmai išsiunčia pareiškėjui priimto sprendimo kopiją ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.
4. Jeigu Auditorių rūmai priima sprendimą atsisakyti įrašyti asmenį į auditoriaus padėjėjų sąrašą, atsisakymo motyvai turi būti išdėstyti pačiame sprendime.

24 straipsnis. Išbraukimas iš auditoriaus padėjėjų sąrašo

1. Auditorių rūmai išbraukia asmenį iš auditoriaus padėjėjų sąrašo, jeigu:
 - 1) jis padavė rašytinį prašymą nutraukti auditoriaus padėjėjo praktiką;
 - 2) priimtas Auditorių garbės teismo sprendimas, kad asmuo pažeidė šio Įstatymo arba Auditorių profesinės etikos kodekso reikalavimus ir yra sprendimas išbraukti asmenį iš auditoriaus padėjėjų sąrašo;
 - 3) paaiškėja, kad asmuo prieš įrašant jį į auditoriaus padėjėjų sąrašą pagal šio Įstatymo 23 straipsnio 1 ar 2 dalį pateikė neteisingus duomenis;
 - 4) išnyko aplinkybės, numatytos šio Įstatymo 22 straipsnyje;
 - 5) jis mirė.
2. Išbraukus iš auditoriaus padėjėjų sąrašo šio straipsnio 1 dalies 2 ir 5 punktuose nurodytais pagrindais, asmuo negali būti iš naujo į jį įrašytas.

25 straipsnis. Vadovavimas auditoriaus padėjėjo praktikai

Auditoriaus padėjėjo praktika atliekama pas auditorių, kuris dirba audito įmonėje, turi ne mažesnę kaip 3 metų auditoriaus darbo stažą, neturi galiojančių drausminių nuobaudų ir raštu sutinka vadovauti auditoriaus padėjėjo praktikai. Auditoriaus padėjėjo praktikos vadovo skyrimą ir atleidimą, privalomą paskyrimą vadovauti auditoriaus padėjėjo praktikai nustato Auditorių rūmai.

26 straipsnis. Auditoriaus padėjėjo praktikos atlikimo tvarkos nustatymas

1. Auditoriaus padėjėjo praktikos atlikimo tvarką, praktikos laiko skaičiavimo bei praktikos įvertinimo tvarką ir kitus auditoriaus padėjėjo praktikos atlikimo reikalavimus nustato Auditorių rūmai.

2. Pasibaigus šiame Įstatyme nustatytam auditoriaus padėjėjo praktikos laikui, auditoriaus padėjėjas gali tęsti auditoriaus padėjėjo praktiką, iki Auditorių rūmai išduos auditoriaus pažymėjimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, *Žin.*, 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

PENKTASIS SKIRSNIS AUDITORIŲ IR AUDITO ĮMONIŲ VEIKLA, TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

27 straipsnis. Auditorių veikla

1. Auditorius gali atlikti auditą tik būdamas audito IĮ savininku, TŪB ar KŪB tikruoju nariu arba dirbdamas audito įmonėje.

2. Auditorius, pradėjęs audito veiklą, negali dirbti ar eiti kitų mokamų pareigų kitose įmonėse, išskyrus darbą Auditorių rūmuose, Apskaitos institute, profesinėse auditorių asociacijose ir mokslinį, kūrybinį ar pedagoginį darbą.

3. Auditorius, kurio pažymėjimo galiojimas sustabdytas, negali atlikti audito.

4. Auditorius, atlikęs auditą, pateikia auditoriaus išvadą. Ji turi atitikti šio Įstatymo 31 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

5. Auditas atliekamas pagal nacionalinius arba tarptautinius audito standartus, atsižvelgiant į sutarčių sąlygas.

28 straipsnis. Auditorių teisių atlikti auditą apribojimai

1. Auditorius gali atlikti auditą tik būdamas nepriklausomas nuo užsakovo ir audituojamos įmonės.

2. Auditoriui draudžiama atlikti auditą, jeigu auditorius:

1) yra susijęs šeimos, artimosios giminystės arba svainystės ryšiais su audituojamos įmonės vadovu ar vyriausiuoju buhalteriu (buhalteriu), tarybos arba valdybos nariais;

2) tvarko audituojamos įmonės apskaitą ir rengia finansinę atskaitomybę;

3) yra buvęs audituojamos įmonės arba užsakovo darbuotojas ir nuo darbo santykių pasibaigimo dienos yra praėję mažiau kaip 3 metai;

4) yra arba buvo audituojamos įmonės akcininkas ir nuo akcijų perleidimo yra praėję mažiau kaip 3 metai;

5) teikė įmonei paslaugas, numatytas šio Įstatymo 33 straipsnio 1 dalies 3, 4, 8, 12 punktuose, ir kai šių paslaugų teikimas sutampa su audituojamu laikotarpiu;

6) yra veikiamas kitų sąlygų, galinčių turėti įtakos jo nepriklausomumui.

3. Auditorius turi darbo dokumentuose nurodyti visas galimas grėsmes jo nepriklausomumui ir kokių priemonių buvo imtasi šioms grėsmėms išvengti.

4. Auditoriui draudžiama atlikti auditą ir teikti kitas paslaugas, jeigu yra aplinkybės, galinčios turėti įtakos auditoriaus nepriklausomumui.

5. Priežiūros institucijos, vykdančios visuomenės intereso įmonių priežiūrą, gali nustatyti papildomus nepriklausomumo reikalavimus auditoriams, atliekantiems visuomenės intereso įmonių auditą. Jeigu tokie papildomi reikalavimai yra nustatyti, auditoriaus kandidatūra su atitinkama priežiūros institucija turi būti suderinta iš anksto (iki audito atlikimo pradžios), siekiant nustatyti, ar šis auditorius atitinka nustatytus reikalavimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

29 straipsnis. Auditorių teisės

1. Auditorius, atlikdamas auditą, turi šias teises:

1) pasinaudodamas profesinėmis žiniomis bei patirtimi savarankiškai pasirinkti audito atlikimo procedūras;

2) gauti iš audituojamos įmonės reikalingus dokumentus ir (arba) jų kopijas auditui atlikti ir naudotis visa sukaupta informacija;

3) reikalauti iš audituojamos įmonės, kad būtų atlikti kontroliniai matavimai, inventorizacija ir kitaip tikrinamas audituojamos įmonės turtas, taip pat atliekami kiti būtini veiksmai;

4) gauti iš audituojamos įmonės darbuotojų paaiškinimus raštu;

5) audituojamoje įmonėje turėti sąlygas atlikti auditą, savarankiškai dirbti ir parengti išvadas.

2. Auditorius yra atleidžiamas nuo konfidencialumo įsipareigojimo klientams tiek, kiek tai susiję su auditoriaus darbo dokumentų peržiūra atliekant kokybės kontrolės patikrinimą.

30 straipsnis. Auditorių pareigos

1. Auditorius privalo:

1) sąžiningai atlikti profesines pareigas. Ir atlikdamas profesines pareigas, ir ne darbo metu auditorius turi laikytis duotos priesaikos ir Auditorių profesinės etikos kodekso reikalavimų;

2) atlikdamas auditą, vadovautis įstatymais ir kitais teisės aktais, nacionaliniais arba tarptautiniais audito standartais;

3) nuolat kelti profesinę kvalifikaciją;

4) saugoti profesinės veiklos metu jam patiktą informaciją;

5) informuoti Auditorių rūmus apie duomenų, pateikiamų šio Įstatymo 16 straipsnyje nurodytam auditorių sąrašui, pasikeitimus per 10 dienų nuo duomenų pasikeitimo dienos;

6) kasmet dalyvauti kvalifikacijos kėlimo kursuose Auditorių rūmų nustatyta tvarka;

7) atlikti kitas įstatymų nustatytas pareigas.

2. Auditorius per 3 kalendorinius metus turi išklaustyti ne mažiau kaip 120 valandų kvalifikacijos kėlimo kursų. Kursų trukmės paskirstymą per šį laikotarpį auditorius turi suderinti su Auditorių rūmais.

31 straipsnis. Auditoriaus išvada

1. Auditoriaus išvadą sudaro:

1) įžanga. Joje nustatoma finansinė atskaitomybė arba konsoliduota finansinė atskaitomybė, kuri yra audito objektas, kartu su teisės aktų, kuriais vadovaujantis buvo parengta finansinė atskaitomybė arba konsoliduota finansinė atskaitomybė, apibūdinimu;

2) audito apimties aprašymo dalis. Joje nurodoma, pagal kokius audito standartus buvo atliktas auditas;

3) auditoriaus nuomonės dalis. Joje nurodoma, ar finansinė atskaitomybė arba konsoliduota finansinė atskaitomybė tikrai ir teisingai parodo įmonės arba jų grupės finansinę būklę ir veiklos rezultatus, ar finansinė atskaitomybė arba konsoliduota finansinė atskaitomybė parengta pagal buhalterinę apskaitą ir finansinės atskaitomybės sudarymą reglamentuojančius teisės aktus, taip pat kitus teisės aktus. Auditoriaus nuomonė gali būti teigiama, sąlyginė, neigiama arba, jeigu auditorius negali pareikšti nuomonės, – atsisakymas pareikšti nuomonę;

4) nuoroda į dalykus, kuriuos auditoriai pabrėžia atkreipdami į juos dėmesį, bet nekeisdami auditoriaus nuomonės;

5) išvada, ar įmonės veiklos ataskaita atitinka metinę finansinę atskaitomybę, jeigu audituojama įmonė yra akcinė bendrovė, uždaroji akcinė bendrovė, valstybės arba savivaldybės įmonė.

2. Auditoriaus išvadą pasirašo audito įmonės vadovas ir auditorius, taip pat nurodoma auditoriaus išvados data.

32 straipsnis. Auditorių atsakomybė

Už apgaulingos auditoriaus išvados pateikimą auditorius atsako įstatymų nustatyta tvarka.

33 straipsnis. Audito įmonių veikla ir teisės

1. Audito įmonė turi teisę verstis šia veikla:

- 1) atlikti auditą;
- 2) atlikti paramos ar kitų specialiųjų fondų finansuojamų projektų lėšų panaudojimo patikrinimus;
- 3) atlikti kitokių įmonių veiklos tikrinimą, analizę bei inventorizaciją;
- 4) atlikti turto ir verslo vertinimą (turint įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka išduotą leidimą);
- 5) teikti apskaitos tvarkymo paslaugas;
- 6) teikti konsultacijas apskaitos, mokesčių klausimais;
- 7) atlikti įmonės apskaitos ir atskaitomybės ekspertizę pagal teismo pavedimą;
- 8) vykdyti bankroto administravimo procedūras (turint įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta leidimą);
- 9) vertinti akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių reorganizavimo sąlygas;
- 10) teikti neformaliojo suaugusiųjų švietimo paslaugas;
- 11) verstis leidybine veikla, kiek tai susiję su šios dalies 10 punkte nurodyta veikla;
- 12) stebėti loterijas ar konkursus, kuriuose laimimi piniginiai ir daiktiniai laimėjimai;
- 13) atlikti vidaus auditą;
- 14) verstis dokumentų tvarkymo veikla;
- 15) verstis kita veikla, neprieštaraujančia Auditorių profesinės etikos kodeksui ir auditorių veiklos principams.

2. Kita veikla audito įmonės verčiasi pagal nacionalinius arba tarptautinius audito standartus, kiek šie reglamentuoja atitinkamą veiklą.

3. Audito įmonė gali būti steigėjas arba dalyvis tik tų įmonių, kurių veikla atitinka šio straipsnio 1 dalies reikalavimus.

4. Audito įmonė, atlyginusi audito užsakovo, kliento, audituotos įmonės ar trečiųjų asmenų patirtus nuostolius, kurie atsirado dėl auditorių kaltės, turi atgręžtinio reikalavimo teisę į kaltus auditorius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

34 straipsnis. Audito įmonių pareigos

1. Audito įmonė, atlikdama auditą, privalo:

- 1) sudariusi sutartį atlikti auditą, paskirti atsakingą auditorių ir apie tai pranešti užsakovui bei įmonei, kurioje bus atliekamas auditas;
- 2) audito rezultatus įforminti pagal šio Įstatymo 31 straipsnį surašydama auditoriaus išvadą;
- 3) įformindama audito rezultatus valstybės ir savivaldybės įmonėse bei akcinėse bendrovėse ir uždarosiose akcinėse bendrovėse, kuriose valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia visuotiniame akcininkų susirinkime daugiau kaip 1/2 balsų, kartu su auditoriaus išvada pateikti audito ataskaitą.

2. Audito įmonė privalo:

- 1) laikyti paslapyje informaciją, gautą atliekant auditą arba teikiant kitas profesines paslaugas;
- 2) neperduoti audito metu gautos informacijos kitiems asmenims, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus;
- 3) nenaudoti audito metu gautos informacijos audito įmonės arba trečiųjų asmenų interesams tenkinti;

4) teikti Auditorių rūmams informaciją apie savo veiklą. Informacijos pateikimo tvarką nustato Auditorių rūmų prezidiumas;

5) informuoti Auditorių rūmus apie duomenų, pateikiamų šio Įstatymo 21 straipsnyje nurodytam audito įmonių sąrašui, pasikeitimus per 10 dienų nuo informacijos pasikeitimo dienos;

6) būti nepriekaištingos reputacijos. Audito įmonė nelaikoma nepriekaištingos reputacijos, jeigu ji yra patraukta baudžiamojon ar administracinėn atsakomybėn arba šio juridinio asmens valdymo organų nariai ir šį juridinį asmenį kontroliuojantys fiziniai asmenys nėra nepriekaištingos reputacijos bei šį juridinį asmenį kontroliuojantis juridinis asmuo yra patrauktas baudžiamojon ar administracinėn atsakomybėn;

7) Dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka saugoti audito darbo dokumentus;

8) įmonėje dirbantiems auditorių padėjėjams sudaryti darbo sąlygas, užtikrinančias tinkamą auditoriaus padėjėjo praktikos atlikimą;

9) vykdyti pareigas, nustatytas Finansų įstaigų įstatyme ir Draudimo įstatyme.

3. Darbo dokumentai yra audito įmonės nuosavybė. Jie negali būti perduodami tretiesiems asmenims be audituotos įmonės arba užsakovo sutikimo, jų negali reikalauti kitos institucijos, tikrinančios audito arba audituotos įmonės veiklą, išskyrus Auditorių rūmus (Audito kokybės kontrolės komitetą), kurie atlieka veiklos priežiūrą šio Įstatymo nustatyta tvarka, ir Auditorių garbės teismą, kai nagrinėjama įmonės, kuri yra neribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo, savininko, tikrojo nario, dirbančio arba dirbusio audito įmonėje auditoriaus drausmės byla. Teisės saugos arba kitos institucijos gali paimti arba tikrinti audito darbo dokumentus, kuriuos auditorius yra gavęs arba parengęs atlikdamas auditą, tik Baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka.

35 straipsnis. Audito įmonių teisių apribojimas

1. Audito įmonei draudžiama atlikti auditą ir teikti kitas paslaugas, jeigu tai gali turėti įtakos audito įmonės nepriklausomumui.

2. Audito įmonė negali gauti už audito paslaugas iš vienos audituojamos įmonės tiek pajamų, kad tai darytų įtaką jos nepriklausomumui. Per vienerius metus pajamos už audito paslaugas iš vienos audituojamos įmonės negali viršyti 20 procentų visų audito įmonės metinių pajamų sumos 2 metus iš eilės.

3. Audito įmonė negali sudaryti sutarties atlikti įmonei auditą, jeigu:

1) užsakovas arba audituojama įmonė yra audito įmonės dalyvis;

2) audito įmonė arba jos vadovai yra audituojamos įmonės dalyviai;

3) audito įmonės vadovai arba dalyviai yra susiję šeimos, artimosios giminystės arba svainystės ryšiais su tos įmonės dalyviais, turinčiais ne mažiau kaip 1/3 balsavimo teisių.

4. Auditorius negali atlikti to paties kliento audito ilgiau kaip 5 metus iš eilės. Pasibaigus šiam laikotarpiui, auditorius 2 metus negali atlikti jo audito. Atliekant auditą finansų įstaigose, taikomi Finansų įstaigų įstatyme nustatyti apribojimai atlikti auditą toje pačioje finansų įstaigoje.

5. Auditą atliekanti audito įmonė turi raštu informuoti audituojamos įmonės valdymo organą apie galimas grėsmes jos nepriklausomumui ir suteiktas kitas paslaugas, taip pat patvirtinti, kad nepriklausomumui ir objektyvumui nėra daroma įtaka, arba kitu atveju nurodyti, kad, jos nuomone, nepriklausomumas ir objektyvumas gali būti paveikti.

6. Audito įmonės savininkams, dalyviams, vadovams, kitiems valdymo organų nariams ir audito įmonių priežiūros institucijoms draudžiama veikti audito atlikimą bet kokiomis priemonėmis, galinčioms turėti įtakos auditorių nepriklausomumui ir objektyvumui.

7. Atlikdama auditą visuomenės intereso įmonėje, audito įmonė kasmet pateikia audituojamos įmonės valdymo organui pažymą apie pajamas, gautas šioje įmonėje iš audito ir kitų paslaugų teikimo.

8. Atlikdama auditą ne visuomenės intereso įmonėse, audito įmonė gali savarankiškai nuspręsti, ar teikti šio straipsnio 7 dalyje nurodytą pažymą.

9. Priežiūros institucijos, vykdančios visuomenės intereso įmonių priežiūrą, gali nustatyti papildomus nepriklausomumo reikalavimus audito įmonėms, atliekančioms visuomenės intereso įmonių auditą. Jeigu tokie papildomi reikalavimai yra nustatyti, konkrečios audito įmonės kandidatūra su atitinkama priežiūros institucija turi būti suderinta iš anksto (iki sprendimo išrinkti audito įmonę priėmimo), siekiant nustatyti, ar ši įmonė atitinka nustatytus reikalavimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

36 straipsnis. Audito įmonių atsakomybė

1. Audito įmonė už audito atlikimą, auditoriaus išvados pateikimą atsako teisės aktų ir audito įmonės bei užsakovo pasirašytos sutarties dėl audito atlikimo nustatyta tvarka.

2. Audito įmonė turi atlyginti užsakovo, kliento, audituotos įmonės ar trečiųjų asmenų patirtus tiesioginius nuostolius įstatymų ir audito įmonės bei užsakovo pasirašytos sutarties dėl audito atlikimo nustatyta tvarka.

37 straipsnis. Užsakovo ir audito įmonės santykiai

1. Užsakovas savo nuožiūra arba konkurso tvarka pasirenka audito įmonę, jei ko kita nenustato kiti teisės aktai.

2. Užsakovo ir audito įmonės sutartis atlikti auditą sudaroma raštu. Audito įmonei priklausančių sutarties egzempliorių registruoja ir saugo audito įmonė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

38 straipsnis. Atlyginimas už audito atlikimą

1. Atlyginimo už audito atlikimą dydis turi leisti atlikti auditą laikantis auditorių veiklos principų.

2. Atlyginimo už audito atlikimą dydis turi būti nustatytas audito atlikimo sutartyje ir joje negali būti nustatomos jokios neapibrėžtos sąlygos.

3. Atlyginimui už audito atlikimą negali turėti įtakos užmokestis už suteiktas kitas paslaugas.

39 straipsnis. Audituojamos įmonės vadovų arba jų įgaliotų asmenų pareigos

Audituojamos įmonės vadovai arba jų įgalioti asmenys privalo:

1) pateikti auditoriui auditui atlikti reikalingus įmonės dokumentus arba jų kopijas bei informaciją;

2) pateikti auditoriui skaičiavimus bei paaiškinimus, kurie, auditoriaus nuomone, yra jam būtini.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

AUDITORIŲ (AUDITORIAUS PADĖJĖJŲ) IR AUDITO ĮMONIŲ VEIKLOS PRIEŽIŪRA

40 straipsnis. Auditorių, auditoriaus padėjėjų ir audito įmonių veiklos priežiūra

1. Auditorių, auditoriaus padėjėjų (toliau šiame skirsnyje – auditoriai) ir audito įmonių veiklą prižiūri Auditorių rūmai. Auditorių ir audito įmonių darbo kokybei prižiūrėti, veiklai analizuoti ir įvertinti prie Auditorių rūmų sudaromas Audito kokybės kontrolės komitetas.

2. Šio skirsnio nuostatos auditoriaus padėjėjams taikomos taip pat kaip ir auditoriams, išskyrus atvejus, kai numatyta kitaip arba tai prieštarauja auditoriaus padėjėjų statuso esmei.

41 straipsnis. Audito kokybės kontrolės komitetas

1. Audito kokybės kontrolės komitetą sudaro 9 nariai. Dauguma komiteto narių negali būti auditoriai. 3 narius skiria Auditorių rūmai ir po vieną – Finansų ministerija, Lietuvos bankas, Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija, Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija, verslininkus vienijančios ir (arba) jų savivaldos organizacijos ir mokslininkus vienijančios organizacijos. Komiteto pirmininką skiria ir komiteto sudėtį tvirtina finansų ministras.

2. Audito kokybės kontrolės komiteto narys skiriamas 3 metams. Tie patys asmenys Audito kokybės kontrolės komiteto nariais gali būti skiriami ne ilgiau kaip 2 kadencijoms iš eilės. Kitai kadencijai komiteto narys skiriamas per 30 dienų nuo kadenciją baigusio komiteto nario kadencijos pabaigos. Pasibaigus Audito kokybės kontrolės komiteto nario kadencijai, jis toliau eina komiteto nario pareigas, iki paskiriamas komiteto narys kitai kadencijai. Komiteto narį skyrusi institucija turi teisę jį atšaukti nesibaigus kadencijai, jeigu narys negali tinkamai eiti komiteto nario pareigų. Komiteto narys gali atsistatydinti nesibaigus jo kadencijai.

3. Auditorių rūmai kreipiasi į verslininkus vienijančias ir (arba) jų savivaldos organizacijas ir mokslininkus vienijančias organizacijas, kad jos tarpusavio susitarimu skirtų narius į Audito kokybės kontrolės komitetą.

4. Audito kokybės kontrolės komiteto darbo reglamentą tvirtina finansų ministras.

42 straipsnis. Audito kokybės kontrolės komiteto uždaviniai ir teisės

1. Audito kokybės kontrolės komiteto pagrindinis uždavinys – įgyvendinti auditorių bei audito įmonių veiklos kokybės priežiūros sistemą ir užtikrinti jos funkcionavimą.
2. Audito kokybės kontrolės komitetas turi teisę:
 - 1) gauti informaciją apie auditorių kontrolierių atliktus auditorių bei audito įmonių veiklos kokybės patikrinimus;
 - 2) tikrinti audito darbo dokumentus, audito atlikimo metodiką;
 - 3) reikalauti paaiškinimų, kaip auditoriai ir audito įmonės atliko darbą;
 - 4) reikalauti paaiškinimų iš kiekvieno darbuotojo, dalyvavusio atliekant auditą;
 - 5) tikrinti, kaip buvo atliekamos kitos paslaugos pagal nacionalinius arba tarptautinius audito standartus;
 - 6) teikti Auditorių rūmų prezidiumui pasiūlymus dėl audito kokybės gerinimo;
 - 7) teikti Auditorių rūmų prezidiumui tvirtinti auditorių kontrolierių kandidatūras;
 - 8) skelbti priimtus nutarimus Auditorių rūmų interneto tinklalapyje;
 - 9) taikyti šio Įstatymo 48 straipsnyje nurodytas drausmines nuobaudas.

43 straipsnis. Audito kokybės kontrolės komiteto funkcijos

Audito kokybės kontrolės komitetas:

- 1) koordinuoja auditorių ir audito įmonių veiklos, nurodytos šio Įstatymo 33 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, kokybės priežiūrą;
- 2) analizuoja auditorių kontrolierių atliktų patikrinimų medžiagą;
- 3) nagrinėja gautus pranešimus ir skundus dėl netinkamai atlikto audito;
- 4) sudaro ir patvirtina auditorių ir audito įmonių metinius patikrinimų planus;
- 5) koordinuoja auditorių kontrolierių atliekamus patikrinimus, nagrinėja ir apibendrina auditorių kontrolierių atliktų patikrinimų rezultatus;
- 6) teikia Auditorių rūmams siūlymus dėl audito metodikos tobulinimo;
- 7) rengia ir teikia Auditorių rūmų prezidiumui tvirtinti auditorių bei audito įmonių veiklos kokybės priežiūros metodiką (kokybės patikrinimų rezultatų vertinimo metodiką, skundų dėl audito kokybės nagrinėjimo taisykles ir kt.);
- 8) tikrina, ar atliekant auditą laikomasi šio Įstatymo bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių auditą, taip pat nacionalinių arba tarptautinių audito standartų;
- 9) nustatęs audito atlikimo kokybės pažeidimus, skiria šio Įstatymo 48 straipsnyje nurodytas drausmines nuobaudas ir priima sprendimus;
- 10) teikia Finansų ministerijai šio Įstatymo 49 straipsnyje nurodytą informaciją;
- 11) kartą per metus atsiskaito Auditorių rūmų narių visuotiniame susirinkime, pateikdami Audito kokybės kontrolės komiteto veiklos ataskaitą. Šioje ataskaitoje įvertinami atlikti auditorių bei audito įmonių veiklos kokybės patikrinimai (nurodoma atliktų patikrinimų skaičius, jų rezultatai ir kt.).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

44 straipsnis. Auditorių kontrolierių teisės ir pareigos

1. Atlikdami auditorių ir audito įmonių veiklos kokybės patikrinimus, auditoriai kontrolieriai vadovaujasi Auditorių rūmų patvirtinta Auditorių bei audito įmonių veiklos kokybės priežiūros metodika, Auditorių kontrolierių parinkimo, rengimo ir kvalifikacijos kėlimo nuostatais ir kita auditorių ir audito įmonių veiklos kokybės priežiūrą reglamentuojančia metodika, šiuo Įstatymu, nacionaliniais arba tarptautiniais audito standartais, Auditorių profesinės etikos kodeksu, Auditorių rūmų statutu.
2. Auditorius kontrolierius, atlikdamas jam pavestą atlikti patikrinimą, turi teisę:
 - 1) naudotis visa audito įmonės ir auditoriaus sukaupta informacija ir tikrinti audito darbo dokumentus bei audito atlikimo metodiką;
 - 2) gauti paaiškinimus, kaip auditoriai ir audito įmonės atliko darbą;
 - 3) gauti paaiškinimus iš kiekvieno darbuotojo, dalyvavusio atliekant auditą ir teikiant kitas paslaugas;
 - 4) tikrinti, kaip buvo atliekamos kitos paslaugos pagal nacionalinius arba tarptautinius audito standartus;
 - 5) gauti iš Auditorių rūmų bei kitų asmenų patikrinimams reikalingą informaciją;

- 6) pasitelkti ekspertus (specialistus), turinčius atitinkamų žinių patikrinimo metu iškilusiems klausimams spręsti;
- 7) turėti sąlygas savarankiškai dirbti ir parengti išvadas.
3. Auditorių kontrolierių pareigos:
 - 1) tikrinti, ar atliekant auditą laikomasi šio Įstatymo ir teisės aktų, reglamentuojančių auditą, nacionalinių arba tarptautinių audito standartų;
 - 2) analizuoti patikrinimų medžiagą;
 - 3) atlikus patikrinimą, parengti patikrinimo ataskaitą ir pateikti Audito kokybės kontrolės komitetui;
 - 4) atsisakyti atlikti patikrinimą ir pranešti apie tai Audito kokybės kontrolės komitetui tuo atveju, kai atliekant patikrinimą gali iškilti interesų konfliktas arba gali būti pažeidžiamas nepriklausomumas;
 - 5) nuolat tobulinti savo profesinę kvalifikaciją, įgūdžius ir kitas profesines savybes bei gebėjimus.

45 straipsnis. Kokybės kontrolės objektas ir tikrinamų auditorių ir audito įmonių atranka

1. Kokybės kontrolės objektas yra ir auditoriaus, ir (arba) audito įmonės veikla.
2. Kokybės kontrolės patikrinimams atlikti auditoriai ir audito įmonės turi būti pasirenkami taip, kad ne rečiau kaip per 5 metus būtų patikrinti visi auditoriai ir audito įmonės.
3. Audito įmonių, atliekančių auditą visuomenės intereso įmonėse, ir auditorių, ir audito įmonių, kuriose patikrinimų metu buvo nustatyta veiklos kokybės pažeidimų, veiklos kokybės patikrinimai turi būti atliekami ne rečiau kaip kas 3 metai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

46 straipsnis. Kokybės kontrolės mastas

1. Kokybės kontrolė yra susijusi su audito įmonės teikiamų audito ir kitų paslaugų pagal nacionalinius arba tarptautinius audito standartus kokybe. Kokybės kontrolė apima audito įmonės vidaus kontrolės sistemos įvertinimą ir sistemos veikimo patikrinimą, atliekant pakankamai procedūrų bei patikrinus audito darbo dokumentus.
2. Kokybės kontrolės metu tikrinant dokumentus, susijusius su auditu ir kitomis paslaugomis, turi būti nagrinėjamos šios sritys:
 - 1) audito darbo dokumentuose pateiktų įrodymų kokybė, kaip audito kokybės įvertinimo pagrindas, ir audito atlikimo metodika;
 - 2) audito standartų laikymasis;
 - 3) etikos principų, įskaitant ir nepriklausomumo principą, bei teisės aktų laikymasis;
 - 4) auditoriaus išvada (audito ataskaita, jeigu ji rengiama);
 - 5) kitų paslaugų atlikimas pagal nacionalinius arba tarptautinius audito standartus.
3. Tikrinant auditoriaus išvadą, tikrinama:
 - 1) pareikštos nuomonės tipas ir forma;
 - 2) ar finansinė atskaitomybė parengta pagal teisės aktų, reglamentuojančių buhalterinę apskaitą ir finansinės atskaitomybės sudarymą, reikalavimus, kaip nurodyta auditoriaus išvadoje;
 - 3) ar yra praleista faktų, įrodančių, kad finansinė atskaitomybė neatitinka kitų teisės aktų reikalavimų, kaip nurodyta auditoriaus išvadoje.

47 straipsnis. Konfidencialumo reikalavimas atliekant auditorių ir audito įmonių priežiūrą

1. Audito kokybės kontrolės komiteto nariai turi turėti galimybę susipažinti su auditorių kontrolierių auditorių ir audito įmonių patikrinimo metu sukaupta medžiaga apie auditorius ir audito įmones.
2. Audito kokybės kontrolės komiteto nariai ir auditoriai kontrolieriai turi laikytis konfidencialumo taisyklių, kurias tvirtina Audito kokybės kontrolės komitetas.

48 straipsnis. Drausminės nuobaudos ir kiti Audito kokybės kontrolės komiteto priimami sprendimai

1. Už audito atlikimo kokybės, kitų paslaugų, standartų pažeidimus, atsižvelgiant į jų reikšmingumą, Audito kokybės kontrolės komitetas gali skirti auditoriui vieną iš šių nuobaudų:

- 1) įspėjimą;
- 2) papeikimą;
- 3) papeikimą viešai apie tai paskelbiant Auditorių rūmų interneto tinklalapyje;
- 4) nurodymą papildomai (nustatant valandų skaičių) kelti profesinę kvalifikaciją Auditorių rūmuose.

2. Už reikšmingus arba pakartotinai nustatytus audito atlikimo kokybės pažeidimus Audito kokybės kontrolės komitetas gali:

- 1) kreiptis į Auditorių garbės teismą iškelti auditoriui drausmės bylą;
- 2) priimti sprendimą išbraukti audito įmonę iš audito įmonių sąrašo;
- 3) nurodyti pakartotinai laikyti visus arba kai kuriuos kvalifikacinius auditoriaus egzaminus.

3. Audito kokybės kontrolės komitetas, priėmęs sprendimą skirti šio straipsnio 1 dalyje nurodytas nuobaudas arba šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytą sprendimą, privalo per 14 dienų nuo atitinkamo sprendimo priėmimo dienos pateikti jį Auditorių rūmams. Apie priimtą Audito kokybės kontrolės komiteto sprendimą Auditorių rūmai raštu praneša auditoriui arba audito įmonei, taip pat priežiūros institucijoms, vykdančioms visuomenės intereso įmonių priežiūrą, per 3 dienas nuo sprendimo pateikimo Auditorių rūmams dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

49 straipsnis. Informacijos apie auditorių ir audito įmonių veiklos kokybės priežiūrą teikimas

1. Du kartus per metus – birželio 1 d. ir gruodžio 1 d. – Audito kokybės kontrolės komitetas teikia Finansų ministerijai informaciją apie atliktus auditorių bei audito įmonių veiklos kokybės patikrinimus (atliktų patikrinimų skaičių, jų rezultatus, paskirtas drausmines nuobaudas, rekomendacijas auditoriams ir (arba) audito įmonėms dėl audito kokybės, duomenis apie ankstesnių Audito kokybės kontrolės komiteto rekomendacijų vykdymą bei taikytas nuobaudas).

2. Komitetas iki einamųjų kalendorinių metų gruodžio 1 dienos Auditorių rūmų interneto tinklalapyje skelbia šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją apie atliktus auditorių ir audito įmonių veiklos kokybės patikrinimus.

3. Audito kokybės kontrolės komiteto sprendimai skelbiami viešai Auditorių rūmų interneto tinklalapyje.

50 straipsnis. Auditorių rūmų teisės ir pareigos atliekant auditorių ir audito įmonių veiklos priežiūrą

1. Auditorių rūmų teisės atliekant audito įmonių veiklos priežiūrą:

- 1) tikrinti audito darbo dokumentus, audito atlikimo metodiką;
- 2) reikalauti paaiškinimų, kaip auditoriai ir audito įmonės atliko darbą, laikėsi šio Įstatymo, Auditorių profesinės etikos kodekso;
- 3) reikalauti paaiškinimų iš kiekvieno darbuotojo, dalyvavusio atliekant auditą ir teikiant kitas paslaugas.

2. Auditorių rūmų pareigos:

- 1) tikrinti, ar atliekant auditą laikomasi šio ir kitų įstatymų bei teisės aktų, nacionalinių arba tarptautinių audito standartų, Auditorių profesinės etikos kodekso;
- 2) nustatčius profesinės veiklos, šio Įstatymo, nacionalinių arba tarptautinių audito standartų ar Auditorių profesinės etikos kodekso pažeidimų, siūlyti Auditorių garbės teismui iškelti auditoriui drausmės bylą;
- 3) teikti Finansų ministerijai pasiūlymus, kaip spręsti su auditu susijusius klausimus;
- 4) koordinuoti Audito kokybės kontrolės komiteto ir Auditorių garbės teismo veiklą;
- 5) techniškai ir materialiai aptarnauti Audito kokybės kontrolės komitetą ir Auditorių garbės teismą.

51 straipsnis. Pagrindas iškelti auditoriui drausmės bylą

1. Už šio Įstatymo, audito atlikimo kokybės, profesinės veiklos ar Auditorių profesinės etikos kodekso pažeidimus auditoriui gali būti iškelta drausmės byla Auditorių rūmų prezidiumo arba Audito kokybės kontrolės komiteto siūlymu.

2. Per 30 dienų nuo Auditorių rūmų prezidiumo arba Audito kokybės kontrolės komiteto siūlymo iškelti auditoriui drausmės bylą gavimo dienos Auditorių garbės teismas priima sprendimą, ar kelti auditoriui drausmės bylą.

52 straipsnis. Auditorių garbės teismas

1. Auditorių garbės teismą sudaro 7 nariai:

1) 3 narius auditorius, turinčius ne mažesnę kaip 5 metų auditoriaus darbo patirtį, skiria Auditorių rūmų narių visuotinis susirinkimas;

2) 2 narius teisininkus iš Finansų ministerijos ar jai pavaldžių institucijų skiria finansų ministras;

3) 1 narį, gavusios Auditorių rūmų kreipimąsi, tarpusavio susitarimu skiria verslininkus vienijančios ir (arba) jų savivaldos organizacijos;

4) 1 narį, gavusios Auditorių rūmų kreipimąsi, tarpusavio susitarimu skiria mokslininkus vienijančios organizacijos.

2. Auditorių garbės teismo narys skiriamas 3 metams. Tie patys asmenys Auditorių garbės teismo nariais gali būti skiriami ne ilgiau kaip 2 kadencijoms iš eilės. Kitai kadencijai teismo narys paskiriamas per 30 dienų nuo kadenciją baigusio teismo nario kadencijos pabaigos. Pasibaigus teismo nario kadencijai, jis toliau eina teismo nario pareigas, iki paskiriamas teismo narys kitai kadencijai. Teismo narį skyrusi institucija turi teisę jį atšaukti nesibaigus kadencijai, jeigu narys negali tinkamai atlikti teismo nario pareigų. Teismo narys gali atsistatydinti nesibaigus jo kadencijai.

3. Auditorių garbės teismas veikia vadovaudamasis savo nuostatais. Auditorių garbės teismo nuostatus tvirtina Auditorių rūmų narių visuotinis susirinkimas.

4. Auditorių garbės teismo pareigos:

1) nagrinėti auditorių drausmės bylas;

2) priimti sprendimus dėl nuobaudų, numatytų šio Įstatymo 53 straipsnyje, auditoriui skyrimo.

5. Auditorių garbės teismo teisės:

1) gauti iš auditoriaus, kurio byla nagrinėjama, informaciją, susijusią su drausmės byla;

2) gauti iš audito įmonių byloms nagrinėti reikiamus rašytinius paaiškinimus ir dokumentus, susijusius su auditu;

3) kviešti auditorius dalyvauti Auditorių garbės teismo posėdžiuose, kai nagrinėjamos bylos dėl nuobaudų jiems skyrimo;

4) gauti iš Auditorių rūmų bei kitų asmenų informaciją, susijusią su nagrinėjama drausmės byla;

5) pasitelkti ekspertus ir kitus specialistus, turinčius atitinkamų žinių išvadoms nagrinėjamoje byloje teikti;

6) kitos Auditorių garbės teismo nuostatuose nurodytos teisės.

6. Auditorių garbės teismo nariai privalo laikyti paslapyje informaciją, kurią sužinojo nagrinėdami auditorių drausmės bylas ir kuri yra audito užsakovo pripažinta komercine (gamybos) paslaptimi, ir nenaudoti jos Auditorių garbės teismo narių asmeninei arba kitų asmenų naudai.

7. Auditorių garbės teismas veikia vadovaudamasis šiuo Įstatymu, kitais teisės aktais bei savo nuostatais.

8. Auditorių garbės teismo sprendimai yra privalomi Auditorių rūmų nariams.

9. Auditorių garbės teismas gali nagrinėti bylas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip 5 nariai, iš kurių bent vienas turi būti teisininkas.

10. Auditorių garbės teismas turi priimti sprendimą per 60 dienų nuo sprendimo iškelti drausmės bylą priėmimo dienos.

53 straipsnis. Drausminės nuobaudos ir kiti Auditorių garbės teismo priimami sprendimai

1. Už pažeidimus, nurodytus šio Įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje, Auditorių garbės teismas gali skirti auditoriui vieną iš šių nuobaudų:

1) įspėjimą;

2) papeikimą;

3) papeikimą, viešai apie tai paskelbiant Auditorių rūmų interneto tinklalapyje;

4) sustabdyti pažymėjimo galiojimą iki vienerių metų.

2. Už vieną pažeidimą taikoma tik viena nuobauda. Po nuobaudos skyrimo praėjus vieneriems metams, auditorius laikomas nuobauda nebaustas.

3. Jeigu auditorius galiojant nuobaudai pakartotinai padaro šio Įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nurodytus pažeidimus, Auditorių garbės teismas gali priimti vieną iš šių sprendimų:

- 1) sustabdyti pažymėjimo galiojimą nuo 1 iki 3 metų;
- 2) panaikinti pažymėjimo galiojimą;
- 3) nurodyti pakartotinai laikyti visus arba kai kuriuos kvalifikacinius auditoriaus egzaminus.

4. Auditorių garbės teismas, priėmęs sprendimą skirti šio straipsnio 1 dalyje nurodytas nuobaudas arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytą sprendimą, privalo per 14 dienų nuo atitinkamo sprendimo priėmimo dienos pateikti jį Auditorių rūmams. Apie priimtą sprendimą auditoriui pranešama raštu per 3 dienas nuo sprendimo pateikimo Auditorių rūmams dienos.

5. Auditorius gali atlikti auditą ir kitas savo pareigas tol, kol vyksta bylos nagrinėjimas Auditorių garbės teisme.

6. Prieš drausmės bylos kitos Europos Sąjungos valstybės narės auditoriui, kuriam suteiktas auditoriaus vardas Lietuvos Respublikoje, iškėlimą Auditorių rūmai privalo apie tai pranešti tos valstybės narės įgaliotai institucijai, suteikusiai aukščiausią auditoriaus kvalifikaciją. Jai taip pat turi būti išsiųsta informacija apie Auditorių garbės teismo priimtą sprendimą dėl tokio auditoriaus.

7. Auditorių garbės teismo nutarimai per 5 dienas nuo priėmimo skelbiami Auditorių rūmų interneto tinklalapyje ir jų nuorašai išsiunčiami auditoriams, dėl kurių nutarimai priimti, ir juridiniams asmenims ar audito įmonėms, kuriose jie dirba arba yra jų dalyviai, ir priežiūros institucijoms, vykdančioms visuomenės intereso įmonių priežiūrą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, *Žin.*, 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

54 straipsnis. Auditoriaus padėjėjų drausminė atsakomybė

1. Auditoriaus padėjėjams taikomos šio skirsnio nuostatos, išskyrus šio Įstatymo 48 straipsnio 2 dalies 2, 3 punktų, 53 straipsnio 1 dalies 4 punkto ir 3, 4 ir 6 dalių nuostatas.

2. Be šio Įstatymo 53 straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytų drausminių nuobaudų, auditoriaus padėjėjas gali būti išbraukiamas iš auditoriaus padėjėjų sąrašo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, *Žin.*, 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

55 straipsnis. Auditorių garbės teismo sprendimų apskundimas

Auditorių garbės teismo sprendimai gali būti apskundžiami teisės aktų nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo atitinkamo sprendimo įteikimo dienos.

SEPTINTASIS SKIRSNIS AUDITORIŲ RŪMAI

56 straipsnis. Auditorių rūmai

1. Auditorių rūmai yra viešasis juridinis asmuo, turintis antspaudą su savo pavadinimu ir atsiskaitomąją sąskaitą. Pagal savo prievoles Auditorių rūmai atsako savo turtu, bet neatsako už savo narių prisiimtus įsipareigojimus. Auditorių rūmų nariai neatsako už Auditorių rūmų prievoles.

2. Auditorių rūmai savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Asociacijų įstatymu tiek, kiek šis Įstatymas nenustato kitaip, šiuo Įstatymu ir kitais teisės aktais bei savo statutu. Auditorių rūmų statutą tvirtina Auditorių rūmų narių visuotinis susirinkimas.

57 straipsnis. Auditorių rūmų steigimas ir registravimas

1. Auditorių rūmai steigiami Auditorių rūmų narių visuotiniame steigiamajame susirinkime.

2. Visuotinis steigiamasis susirinkimas patvirtina Auditorių rūmų statutą. Jeigu steigiamojo susirinkimo metu Auditorių rūmų statusas nebuvo patvirtintas, tai per 30 dienų turi būti sušauktas pakartotinis susirinkimas.

3. Auditorių rūmai laikomi įsteigtais nuo jų statuto įregistravimo teisės aktų nustatyta tvarka dienos.

58 straipsnis. Auditorių rūmų statusas

1. Auditorių rūmų statute turi būti nurodyta:

- 1) Auditorių rūmų pavadinimas, simbolika ir adresas;
- 2) veiklos tikslai, funkcijos ir uždaviniai;

- 3) išstojimo, pašalinimo iš Auditorių rūmų narių sąlygos ir tvarka;
 - 4) Auditorių rūmų narių teisės ir pareigos;
 - 5) padalinių steigimo bei likvidavimo tvarka, padalinių santykiai su Auditorių rūmų valdymo organais ir padalinių teisės;
 - 6) Auditorių rūmų valdymo organų sudarymo tvarka, kompetencija, funkcijos ir atsakomybė, renkamų valdymo organų bei jų narių atšaukimo tvarka;
 - 7) lėšų ir pajamų naudojimas, taip pat Auditorių rūmų veiklos kontrolės tvarka;
 - 8) finansinės ir kitokios paramos teikimo tvarka;
 - 9) statuto pakeitimo ir papildymo tvarka.
2. Auditorių rūmų statute gali būti numatytos ir kitos Auditorių rūmų veiklos nuostatos, jeigu jos neprieštarauja šiam ir kitiems įstatymams.
3. Pakeistą Auditorių rūmų statutą pasirašo Auditorių rūmų valdymo organas arba Auditorių rūmų narių visuotinio susirinkimo paskirtas asmuo.
4. Statuto pakeitimai įsigalioja nuo jų įregistravimo juridinių asmenų registre. Kartu su statuto pakeitimais juridinių asmenų registrai turi būti pateiktas visas statuto tekstas (nauja redakcija).

59 straipsnis. Auditorių rūmų nariai

1. Auditorių rūmų nariais tampa:
 - 1) asmenys, išlaikę kvalifikacinius auditoriaus egzaminus, turintys tai patvirtinantį pažymėjimą, davę auditoriaus priesaiką ir ją pasirašę;
 - 2) asmenys, turintys kitų Europos Sąjungos valstybių narių įgaliotų institucijų suteiktą auditoriaus kvalifikaciją ir išlaikę žinių patikrinimo egzaminus.
2. Auditorių rūmų nariai turi teisę:
 - 1) dalyvauti Auditorių rūmų veikloje ir siūlyti savo atstovus į Auditorių rūmų valdymo organus;
 - 2) naudotis Auditorių rūmų teikiamomis paslaugomis;
 - 3) naudotis Auditorių rūmų sukaupta informacija;
 - 4) gauti informaciją apie Auditorių rūmų veiklą;
 - 5) ginčyti teisme Auditorių rūmų valdymo organų nutarimus ir administracijos sprendimus.
3. Auditorius gali būti pašalintas iš Auditorių rūmų narių Auditorių rūmų narių visuotinio susirinkimo nustatyta tvarka. Pašalinto iš Auditorių rūmų narių auditoriaus pažymėjimo galiojimas panaikinamas.

60 straipsnis. Auditorių rūmų teisės

1. Auditorių rūmai turi teisę:
 - 1) valdyti, naudoti jiems priklausantį turtą ir lėšas bei jais disponuoti;
 - 2) sudaryti sutartis ir prisiimti įsipareigojimus;
 - 3) steigti padalinius;
 - 4) rinkti, kaupti ir apibendrinti informaciją apie auditorius ir audito įmones;
 - 5) teikti paslaugas Auditorių rūmų statute nustatyta tvarka;
 - 6) teikti nariams paramą Auditorių rūmų statute nustatyta tvarka;
 - 7) steigti visuomenės informavimo priemones, verstis leidyba;
 - 8) stoti į tarptautines organizacijas;
 - 9) gauti iš valstybės institucijų savo funkcijoms atlikti reikalingą informaciją apie auditorius ir audito įmones.
2. Auditorių rūmai tvarko buhalterinę apskaitą, teikia informaciją valstybės institucijoms ir moka mokesčius įstatymų nustatyta tvarka.

61 straipsnis. Auditorių rūmų pareigos

Auditorių rūmų pareigos yra:

- 1) rengti nacionalinius audito standartus;
- 2) rengti audito atlikimo metodiką;
- 3) rengti Auditorių profesinės etikos kodeksą;
- 4) rengti Auditorių rūmų statutą;
- 5) rengti Auditorių garbės teismo nuostatus;
- 6) organizuoti ir koordinuoti auditorių stažuotes, kvalifikacijos kėlimą;
- 7) nustatyti privalomą auditoriams kasmetinį kvalifikacijos kėlimo kursų valandų skaičių;

- 8) spręsti audito atlikimo ir auditorių profesinės veiklos gerinimo klausimus;
- 9) atlikti auditorių ir audito įmonių veiklos priežiūrą;
- 10) registruoti Europos Sąjungos valstybių narių auditorius, siekiančius auditoriaus vardo ir įgijusius auditoriaus vardą Lietuvos Respublikoje.

62 straipsnis. Auditorių rūmų valdymas

1. Auditorių rūmų statusas nustato Auditorių rūmų valdymo organus, jų struktūrą, kompetenciją, sušaukimo ir sprendimų priėmimo tvarką, valdymo organų narių apmokėjimo už darbą tvarką, posėdžių protokolavimo tvarką.
2. Auditorių rūmuose turi būti visuotinis narių susirinkimas ar kitas organas (konferencija, suvažiavimas, kongresas, asamblėja), turintis visas ar dalį visuotinio susirinkimo teisių.
3. Konferencijai, suvažiavimui, kongresui, asamblėjai, turinčiam visas visuotinio narių susirinkimo teises, taikomos šiame Įstatyme visuotiniam narių susirinkimui taikytinos nuostatos.
4. Jei sudaromas kitas Auditorių rūmų organas (konferencija, suvažiavimas, kongresas, asamblėja), kuris turi tik dalį visuotinio narių susirinkimo teisių, tuomet visuotinis narių susirinkimas yra privalomas.
5. Auditorių rūmų organų struktūra, kompetencija, sušaukimo ir sprendimų priėmimo tvarka nustatoma Auditorių rūmų statute.
6. Auditorių rūmų statute nustatytų kolegialių organų, kurie nėra valdymo organai, nariams už darbą nemokama.
7. Visuotiniai narių susirinkimai ir kolegialių organų posėdžiai turi būti protokoluojami.
8. Auditorių rūmų valdymo organų sprendimai, kurių specialios skundimo tvarkos šis Įstatymas nenustato, skundžiami įstatymų nustatyta tvarka.

63 straipsnis. Auditorių rūmų narių visuotinis susirinkimas

1. Audito ir auditorių veiklai aptarti ir plėtoti auditoriai kasmet renkasi į visuotinį Auditorių rūmų narių susirinkimą.
2. Auditorių rūmų narių visuotinį susirinkimą šaukia ir organizuoja Auditorių rūmų prezidiumas.
3. Auditorių rūmų narių visuotinis susirinkimas yra aukščiausiasis Auditorių rūmų valdymo organas.
4. Auditorių rūmų narių visuotinis susirinkimas šaukiamas Auditorių rūmų statute nustatyta tvarka. Neeilinis susirinkimas turi būti sušauktas, jei to reikalauja ne mažiau kaip 1/5 Auditorių rūmų narių arba Auditorių rūmų prezidiumas savo nutarimu.
5. Auditorių rūmų narių visuotinio susirinkimo teisės:
 - 1) priimti, pildyti ir keisti Auditorių rūmų statutą;
 - 2) nustatyti Auditorių rūmų prezidiumo narių skaičių;
 - 3) rinkti Auditorių rūmų prezidiumo narius ir juos atšaukti;
 - 4) rinkti Auditorių rūmų prezidentą;
 - 5) skirti 3 auditorius į Auditorių garbės teismo narius ir 3 auditorius į Egzaminų komisijos narius;
 - 6) nustatyti Auditorių rūmų nario mokesčio dydį;
 - 7) tvirtinti Auditorių garbės teismo nuostatus;
 - 8) tvirtinti nacionalinius audito standartus ir Auditorių profesinės etikos kodeksą;
 - 9) tvirtinti Auditorių rūmų metinę finansinę atskaitomybę;
 - 10) nustatyti Auditorių rūmų darbuotojų skaičių ir jų darbo užmokestį;
 - 11) spręsti kitus Auditorių rūmų statute nurodytus klausimus.
6. Auditorių rūmų narių visuotinis susirinkimas yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė narių. Sprendimai priimami paprasta balsų dauguma.
7. Jeigu Auditorių rūmų visuotiniame narių susirinkime nėra kvorumo, statuto nustatyta tvarka ne vėliau kaip po 1 mėnesio turi būti sušauktas pakartotinis susirinkimas, kuris turi teisę priimti sprendimus neįvykusio susirinkimo darbotvarkės klausimais, nepaisant dalyvaujančių narių skaičiaus.

64 straipsnis. Auditorių rūmų lėšų šaltiniai

1. Auditorių rūmų lėšų šaltiniai yra:
 - 1) Auditorių rūmų statute numatytas nario mokestis ir kitos tikslinės įmokos;
 - 2) pajamos už egzaminų rengimą, suteiktas mokymo paslaugas;

- 3) fizinių ir juridinių asmenų neatlygintinai perduotos lėšos ir turtas;
 - 4) nevalstybinių organizacijų, tarptautinių organizacijų, fondų dovanotos lėšos;
 - 5) kredito įstaigų palūkanos už saugomas lėšas;
 - 6) pagal testamentą tenkantys palikimai;
 - 7) skolintos lėšos;
 - 8) audito įmonių atskaitymai auditorių ir audito įmonių priežiūrai;
 - 9) kitos teisėtai gautos lėšos.
2. Audito įmonės kasmet iki liepos 1 d. sumoka atskaitymus Auditorių rūmams, skirtus auditorių ir audito įmonių priežiūrai, – metinę įmoką 1 minimalią mėnesinę algą (toliau – MMA).
3. Atlikus audito įmonės patikrinimą, audito įmonės sumoka atskaitymus Auditorių rūmams, skirtus auditorių ir audito įmonių priežiūrai, – 3 MMA už vieno auditoriaus patikrinimą Auditorių rūmų prezidiumo nustatyta tvarka.
4. Jeigu audito įmonė atskaitymų nesumoka laiku, skaičiuojami delspinigiai teisės aktų nustatyta tvarka.

65 straipsnis. Auditorių rūmų reorganizavimas, pertvarkymas ir likvidavimas

Auditorių rūmai reorganizuojami, pertvarkomi bei likviduojami įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
audito įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1978 m. liepos 25 d. Ketvirtoji Tarybos direktyva 78/660/EEB, grindžiama Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu, dėl tam tikrų tipų bendrovių metinių atskaitomybių.
2. 1983 m. birželio 13 d. Septintoji Tarybos direktyva 83/349/EEB, grindžiama Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu, dėl konsoliduotos atskaitomybės.
3. 1984 m. balandžio 10 d. Aštuntoji Tarybos direktyva 84/253/EEB, grindžiama Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu, dėl asmenų, atsakingų už įstatymu numatyto apskaitos dokumentų audito atlikimą, patvirtinimo.
4. 2000 m. lapkričio 15 d. Europos Komisijos rekomendacija 2001/256/EB dėl privalomojo audito kokybės užtikrinimo Europos Sąjungoje: minimalūs reikalavimai.
5. 2002 m. gegužės 16 d. Europos Komisijos rekomendacija 2002/590/EB dėl įstatymų nustatytų auditorių nepriklausomumo ES: pagrindinių principų rinkinys.
6. 2003 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/51/EB, iš dalies keičianti Direktyvas 78/660/EEB, 83/349/EEB, 86/635/EEB ir 91/674/EEB, dėl tam tikrų tipų bendrovių, bankų ir kitų finansų įstaigų bei draudimo įmonių metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-278](#), 2001 04 19, Žin., 2001, Nr. 39-1348 (2001 05 09)
AUDITO ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-556](#), 2001-10-16, Žin., 2001, Nr. 91-3191 (2001-10-26)
AUDITO ĮSTATYMO 47 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-881](#), 2002-05-14, Žin., 2002, Nr. 54-2114 (2002-05-31)

AUDITO ĮSTATYMO 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 22, 23, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 37, 43, 47
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šio Įstatymo 3 straipsnyje išdėstyto 5 straipsnio 7 dalies 2 punkto nuostata, kad kvalifikacinius auditoriaus egzaminus gali laikyti Lietuvos Respublikos piliečiai ir užsieniečiai, nuolat gyvenantys Lietuvos Respublikoje, jeigu jie turi ne trumpesnę kaip 3 metų auditoriaus padėjėjo darbo stažą aukščiausiojoje valstybinio audito institucijoje arba eina šioje institucijoje auditoriaus pareigas, galioja iki 2004 m. sausio 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1478](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1723 (2003-04-24)

AUDITO ĮSTATYMO 6 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. 89-2741) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. 37-1341), t.y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2105](#), 2004-04-08, Žin., 2004, Nr. 63-2242 (2004-04-28)

AUDITO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

Nauja įstatymo redakcija

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-509](#), 2006-01-20, Žin., 2006, Nr. 17-604 (2006-02-11)

AUDITO ĮSTATYMO 2, 5, 6, 7, 17, 18, 19, 20, 22, 26, 28, 33, 35, 37, 43, 45, 48, 53, 54 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2006-02-15)

autrap@lrs.lt